

ואין כן דעת רבי יהודה, שאמר, שכל סדר תעניות האמור במשנתנו, אמור בזמן שישראל שרוים על אדמתם, והשנים כתקנם, [שהזריעה במרחשון, והקצירה בניסן, כמנהג ארץ ישראל, וצריכים למטר במרחשון]. אבל בזמן הזה, הכל לפי השנים, [יש שנה שצריכים בה למטר שהיא שחונה, ויש שנה שאין צריכים כל כך, כגון שיש להם די מים במאגרים], והכל לפי המקומות, [יש מקום שצריך בזמן זה, ויש מקום שצריך בזמן אחר, כגון נינוה שצריכים אפילו בתקופת תמוז]. ובכל מקום מתענים לפי צורך המקום, והוא הדין **שבכל מקום שואלים את הגשמים, לפי צורך המקום.**

ומסקנת הסוגיה, שגם אמוראים נחלקו בדבר זה. רב נחמן אמר שבני נינוה שואלים את הגשמים בתמוז בברכת השנים. ורב ששת אמר ששואלים את הגשמים בברכת שומע תפילה. **וההלכה היא ששואלים את הגשמים בברכת שומע תפילה.**

נעילת חנויות בתעניות אחרונות

מבואר במשנתנו, שאחד מהדברים ששבע תעניות אחרונות יתירות על התעניות הקודמות הוא, שבתעניות אחרונות נועלים את החנויות.

ומסקנת הגמרא שרק **בתעניות של ימי שני נועלים את החנויות**, ודווקא ביום נועלים אותן, **ולעת ערב מטין**, כלומר אין פותחים אותן לגמרי, אבל **פותחים קצת, שיהא להם מה לאכול בלילה.** אכן אם יש אצטבא כנגד הפתח, ואינו נראה כל כך, מותר אף לפתוח לגמרי. ובכל אופן, אם היו לו שני פתחים, פותח רק אחד מהם.

ובתעניות של ימי חמישי, פותחים את החנויות כל היום לגמרי, מפני כבוד השבת, שיבואו לקנות צרכי שבת.

בנין של שמחה ונטיעה של שמחה

כבר נתבאר בדף י"ב, שאם **עברו גם שבע תעניות אחרונות של גשמים ולא נענו, ממעטים במשא ומתן ובבנין ובנטיעה.**

ואמרו, שהבנין שממעטים בו, הוא **בנין של שמחה, כגון לבנות בית חתונה של חופת בנו.**

והנטיעה שממעטים בה היא **נטיעה של שמחה, כגון נטיעת אבוורנקי של מלכים.** [י"מ שהכוונה למנהג שהיו נוהגים, כשנולד בן למלך, היו נוטעים אילן לשמו, ויום שממליכים אותו, עושים לו כסא ממנו. וי"מ שהכוונה לאילן גדול המיסך על הארץ לטייל המלך תחת צלו].